

Utrikesdepartementet

103 33 STOCKHOLM

SOU 2015:10 Gränser i havet

Yttrandet avgränsas till den del av betänkandet som Tullverket anmodats att yttra sig över, kapitel 5 (Inrättande av en svensk angränsande zon).

Tullverket har inga synpunkter på förslaget att inrätta en svensk angränsande zon eller de lagförslag som utredningen presenterar med anledning därav. Verket har inte heller något att anmärka när det gäller den geografiska omfattning som föreslås för zonen.

När det gäller den del som avser utvidgning av Tullverkets rättsliga befogenheter vill Tullverket anföra följande.

Tullverket ställer sig positivt till att befogenheterna utvidgas med anledning av införandet av en angränsande zon. Det är dock av stor vikt att det sätt på vilket utvidgningen sker är genomtänkt och anpassat till den verksamhet som Tullverket bedriver. Tullverket anser att det i detta avseende finns brister i betänkandet.

När det gäller Tullverkets befogenheter enligt 6 kap. tullagen (2000:1281) tar dessa sikte på övervaknings- och kontrollverksamhet inom svenskt territorium. En del av bestämmelserna är tillämpliga avseende såväl verksamhet som bedrivs på land som verksamhet som bedrivs till havs, medan andra uteslutande är tillämpliga för sådan verksamhet som bedrivs på land. I den föreslagna nya bestämmelsen i tullagen (1 kap. 3 a §) har en del bestämmelser i 6 kap. tullagen undantagits från utvidgningen och Tullverket ställer sig frågande till varför inte samtliga bestämmelser som inte är tillämpliga till havs undantagits. Såsom förslaget utformats antyds att samtliga de bestämmelser som görs gällande i den angränsande zonen faktiskt är tillämpliga på verksamhet som bedrivs där, vilket, enligt Tullverkets bedömning, inte är fallet (se t.ex. 11-13 §§).

Enligt den föreslagna utvidgningen av befogenheter i förordningen (2007:782) med instruktion för Tullverket omfattas rättsområdena tullar, skatter, invandring och hälsokontroll samt åtgärder för att skydda arkeologiska och historiska föremål. I författningskommentaren till den föreslagna nya bestämmelsen i tullagen sägs att tullagens tillämpningsområde genom den nya bestämmelsen utsträcks avseende samtliga dessa rättsområden (s. 477). Således föreslås tullagen omfatta rättsområden som idag helt ligger utanför dess tillämpningsområde. Medan Tullverkets huvuduppgift enligt tullagen består i kontroll av varor (1 kap. 1 §), saknar tullagen bestämmelser om t.ex. gränskontroll av personer (invandring). Det är därför tveksamt om det finns stöd för att låta rättsområdet invandring ingå i Tullverkets utvidgade befogenheter. I vart fall hör en sådan utvidgning snarare hemma i utlänningslagen (2005:716) än i tullagen.

Slutligen kan nämnas att utredningen i en mening kort konstaterar att lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen (inregränslagen) inte tycks innehålla några bestämmelser som berörs av den angränsande zonen (s. 279). För ökad tydlighet vore det önskvärt att den analys på vilken ställningstagandet grundas utvecklas kortfattat.

Sammanfattningsvis är författningsändringarna inte anpassade till Tullverkets verksamhet. Tullverket anser att det, för att avhjälpa de brister som redogjorts för ovan, framstår som nödvändigt att omarbete författningsförslagen avseende utvidgning av Tullverkets rättsliga befogenheter. Tullverket är naturligtvis tillgängligt för att bistå i det arbetet.

Ärendets handläggning

I den slutliga handläggningen av ärendet har deltagit generaltulldirektören Therese Mattsson (beslutande) och verksjuristen Elin Strand (föredragande).

TULLVERKET

Therese Mattsson

Elin Strand

Kopia:

Finansdepartementet, S3

VLS

KOM

Enheten Nationell samordning